

Список використаних джерел

1. Реформа освіти в умовах децентралізації [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/education>
2. Управління освітою на місцях [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/education/orhanizatsiia-osvity-v-oth>
3. Мелешко В. Проблеми управління опорними закладами загальної середньої освіти в умовах децентралізації / В. Мелешко // Український педагогічний. - 2018. - № 2. - С. 27-33.
4. Закон України «Про освіту» [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Нова школа у нових громадах : посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах. / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. — К., 2017. — 128 с.

*Зоя Вікторівна Щєбликіна, старший викладач кафедри управління та адміністрування
Олександр Неліпа, студент, спеціальності «Менеджмент»
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
м. Мелітополь*

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ У РИНКОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

На сьогоднішній день соціальна відповідальність має під собою мінімальну базу знань та різних наукових досліджень, пов'язаних з цією темою. Більшість бізнесменів думають тільки про власну корисність у веденні своєї справи, мало хто з них бере до уваги соціальні проблеми та проблеми, які відбуваються в цей час у державі. Сьогодні велика кількість пересічних громадян опиняється в ситуаціях у яких без підтримки держави та бізнесу не обійтись. Тому необхідно постійно звертати увагу сучасного бізнесу на соціальну відповідальність.

Так у ХХ ст. почався рух соціальної відповідальності достатньо швидким темпом. На початку ХХ ст. у США зароджується доктрина капіталістичної благодійності, згідно якої прибуткові організації повинні жертвувати частиною своїх коштів на користь суспільства, тобто фінансувати суспільні потреби. В цей час відбувається різке зростання тиску з боку суспільства та його інституцій, від підприємств почали вимагати дотримання певних стандартів та контроль над їх впровадженням. Підприємства були змушені будувати свої відносини з державою та суспільством за новими правилами і розвивати нові

адресні програми, перш за все, в галузі екології і захисту праці, що забезпечувало підприємству необхідні умови для ведення власної діяльності. В економіці отримали розвиток ідеї етичного фактору, недопустимості зведення відповідальності підприємств лише до економічного інтересу та визначення рівня етичності в залежності від потреб, які породжує система [1, с.36].

Власне є терміни «механізми соціальної відповідальності», «механізми корпоративної соціальної відповідальності» уперше були сформульовані тільки разом з основоположними категоріями як системними явищами і процесами, які вони розвивають, у 1999 р. Існують декілька визначень цих понять. У науковій літературі механізми соціальної відповідальності розглядаються як сукупність інструментів та важелів, технологій просування соціально відповідального бізнесу, який приносить користь підприємству і суспільству, сприяє соціальному, економічному й екологічно сталому розвитку шляхом максимізації позитивного впливу на середовище господарювання і мінімізації негативного [2].

Так, зазначено, що соціальна відповідальність бізнесу є сферою для діяльності корпорації, компанії, підприємства, установи, організації, що діє на трансформаційній основі (роботодавці, органи виконавчої влади, профспілки), вирішуючи соціально важливі проблеми як у самому бізнесі, так і за його межами, тобто на муніципальному, регіональному, національному, а іноді й глобальному рівнях. Інакше кажучи, це добросовісна ділова практика, розвиток персоналу підприємства, охорона здоров'я працівників і безпечні умови праці, охорона навколишнього середовища, використання ресурсощадних технологій, а також розвиток суспільства на макрорівні, що має на меті як досягнення найвищих результатів та високого рівня конкурентоспроможності, так і забезпечення соціального добробуту і суспільного розвитку загалом [3, с. 32].

Ще зазначимо, що переваги соціальної відповідальності для бізнесу багато в чому залежать від пріоритетів його економічного розвитку. Відповідно до матриці бізнес-можливостей соціальної відповідальності бізнесу, створеної Sustani Ability International, для ринків, що розвиваються, характерні такі сфери практичної користі соціальної відповідальності бізнесу [4].

Сфера підприємницької діяльності представляє собою певний механізм соціально-економічного життя суспільства, який змушує підприємство постійно іти у ногу з часом, створюючи конкуренцію, стимулювання нового технічного оснащення, що може прискорити процес розробки продукції, покращить ефективність виробництва та економіки країни в цілому [5, с.30].

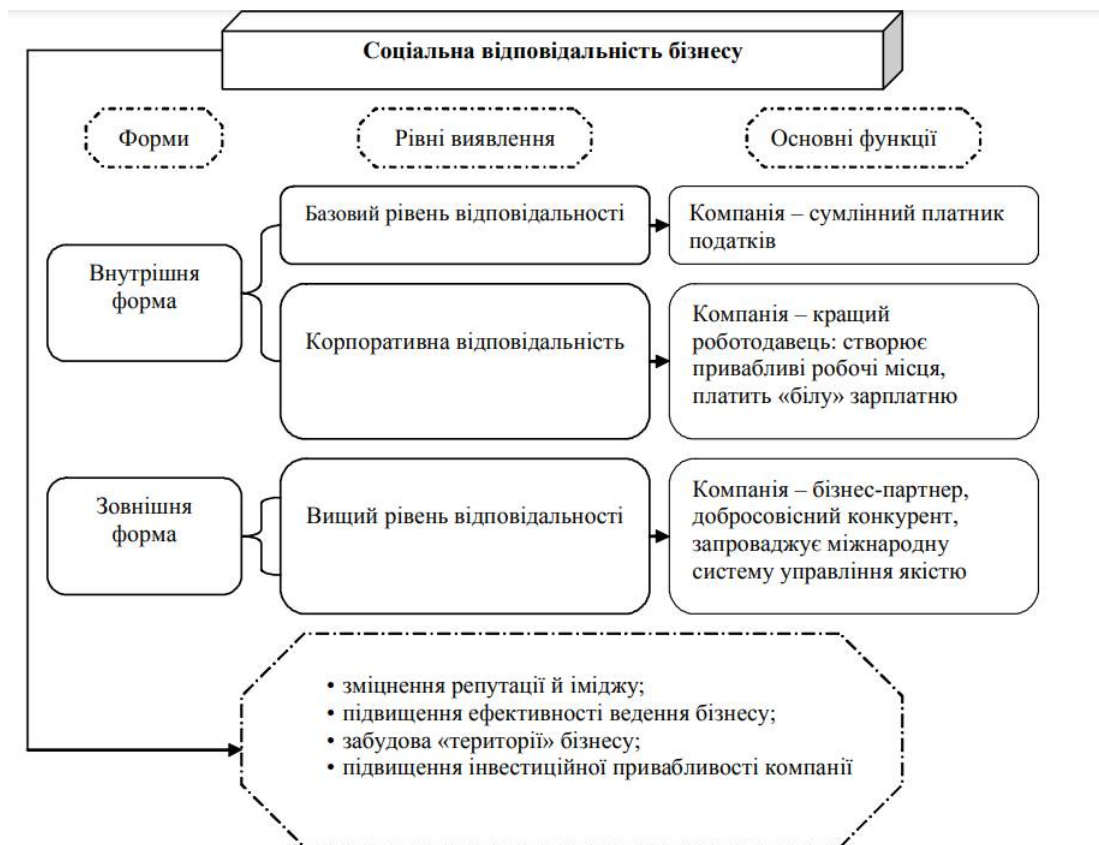

Рис. 1. Концептуальний підхід до формування моделі принципів соціальної відповідальності бізнесу [3, с.143]

З цього ми можемо зробити висновки про те, що соціальна відповідальність має стати ключовим елементом в діяльності сучасних підприємств. Тоді бізнес буде мати можливість ще більше підвищувати свій імідж та репутацію, а за рахунок впровадження інноваційних програм для вирішення соціальних проблем відкриє перед собою додаткові можливості і перспективи.

Список використаних джерел

1. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність : навч. посіб. Київ : «Київський політехнічний інститут», 2015. 180 с.
2. Форум соціально відповідального бізнесу URL: <http://svb.org.ua/>.
3. Мельник С. Становлення соціально орієнтованого бізнесу в Україні як складова державної соціальної політики. *Науково-економічний та суспільнополітичний журнал*. «Україна : аспекти праці». 2008. № 5. С. 32-36.
4. Соціальна відповідальність бізнесу по-українськи URL: <http://www.optima-pr.com.ua>.
5. Щєбликіна І.О. Багдасарян Г.С. Особливості функціонування бізнес-інкубаторів в Україні. *Бізнес-інкубатори як інструмент забезпечення конкурентоспроможності малого бізнесу* : монографія Запоріжжя, 2017. С. 29-34.